

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ
НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР – ТӘРБИЕНІҢ
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

II КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ
И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

II КНИГА

Қостанай қ., 2025 ж.
г. Қостанай, 2025 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар - тәрбиенің тұжырымдамалық негізі:
Қ 22 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: II Кітап, 27 ақпандағы 2025 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2025 . – 1611 б. = Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях: Материалы международной научно-практической конференции: II книга, 27 февраля 2025 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2025. – 1611 с.

ISBN 978-601-356-498-2

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар – тәрбиенің тұжырымдамалық негізі» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары жарияланған. Бұл Қазақстандық білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары туралы зерттеулер, еліміздің ұлттық біртұтас тәрбие бағдарламаны жүзеге асыру жолдары, жас ұрпақты тәрбиелеуде халықаралық және отандық тәрбие мәселелері ескеру жолдары, мектеп пен отбасының қоғамдық тәрбие күштерін біріктіру туралы пікірлері, зерттеу ұсынылымдары туралы мақалалар жинақталған.

Жинақта білім беруде ұлттық тәлім-тәрбие құндылықтарын еңгізудің өзекті мәселелері, озат тәжірибелер, біртұтас тәрбиенің бағыт-бағдарымен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділікпен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтарымен тиімді тәжірибелерін еңгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың тәрбие мәселелерін өз қызметтерінде шешу жолдары айқындалған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях», определяющие общие направления тенденции внедрения национальной программы «Біртұтас тәрбие», такие, как ценностные аспекты воспитания подрастающего поколения, анализ возможностей и лучших практик по внедрению единой программы воспитания, поддержка взаимодействия школ и семьи в воспитании ценностных ориентиров детей и молодежи, изучение путей создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-498-2

9|786013|564982|

УДК 37.02
ББК 74.00

5. Пушкашу О.Ф. Эффективные способы запоминания английских слов // Вестник научных конференций. – 2015. – № 4–4 (4). – С. 128–132.

6. Ахмедова М.М., Буранова Д.Д. Психологические аспекты запоминания новых слов английского языка // Theoretical&AppliedScience. – 2015. – № 10. – С. 4–6.

ӘОЖ 371.3

БІЛІМ БЕРУ САПАСЫН ЖАҚСАРТУДЫҢ НЕГІЗГІ ШАРТТАРЫ

Амирхамзина Бакыт Касенғалиевна

экономика ғылымдарының магистрі

арнайы пәндер оқытушысы

ҚМҚК «Қостанай жоғары политехникалық колледжі»

Қостанай қ., Қазақстан

Аңдатпа

Бұл мақалада білім беру сапасын жақсартудың негізгі шарттары жан–жақты қарастырылады. Заманауи білім беру жүйесінің негізгі бағыттары, тиімді оқыту әдістері, инновациялық технологияларды қолдану, мұғалімдердің кәсіби біліктілігін арттыру, оқу бағдарламаларын жетілдіру және білім сапасын бағалау әдістері талқыланады. Сонымен қатар, білім берудің халықаралық тәжірибесі мен Қазақстандағы білім сапасын көтеру жолдары қарастырылады. Білім сапасы елдің экономикалық және әлеуметтік дамуына тікелей әсер етеді. Әлемдегі жетекші елдердің тәжірибесі көрсеткендей, білім сапасын жақсартуға салынған инвестициялар ұзақ мерзімді экономикалық және әлеуметтік тұрақтылықтың кепілі болып табылады. Қазіргі таңда білім беру жүйесінде сапаны арттыру өзекті мәселелердің бірі болып отыр. ХХІ ғасырда жаңа технологиялардың дамуы, еңбек нарығындағы өзгерістер мен оқушылардың жеке қажеттіліктері білім беру жүйесінің жаңартылуын талап етеді. Бұл мақалада білім беру сапасын жақсарту жолдары жан–жақты қарастырылады.

Түйінді сөздер: Білім беру сапасы, инновациялық оқыту, педагогикалық шеберлік, оқу бағдарламалары, білім сапасын бағалау, цифрлық білім беру.

Аннотация

В этой статье подробно рассматриваются основные условия повышения качества образования. Обсуждаются основные направления современной системы образования, эффективные методы обучения, применение инновационных технологий, повышение профессиональной квалификации учителей, совершенствование учебных программ и методы оценки качества образования. Кроме того, будет рассмотрен международный опыт образования и пути повышения качества образования в Казахстане. Качество образования напрямую влияет на экономическое и социальное развитие страны. Как показывает опыт ведущих стран мира, инвестиции в улучшение качества образования являются гарантом долгосрочной экономической и социальной стабильности. В настоящее время повышение качества в системе образования является одним из актуальных вопросов. В ХХІ веке развитие новых технологий, изменения на рынке труда и индивидуальные потребности учащихся требуют обновления системы образования. В этой статье подробно рассматриваются способы улучшения качества образования.

Ключевые слова: Качество образования, инновационное обучение, педагогическое мастерство, учебные программы, оценка качества образования, цифровое образование.

Abstract

This article discusses in detail the main conditions for improving the quality of Education. The main directions of the modern education system, effective teaching methods, the use of innovative technologies, professional development of teachers, improving curricula and methods for assessing the quality of education are discussed. In addition, the international experience of education and ways to improve the quality of education in Kazakhstan will be considered. The quality of Education directly affects the economic and social development of the country. As the experience of the world's leading countries shows, investments in improving the quality of education are the key to long-term economic and social stability. Currently, improving the quality in the education system is one of the most pressing issues. In the ХХІ century, the development of new technologies, changes in the labor market and the individual needs of

students require an update of the education system. This article discusses in detail ways to improve the quality of Education.

Key words: Quality of education, innovative training, pedagogical skills, curricula, assessment of the quality of education, digital education.

Білім беру сапасы – оқытудың тиімділігін, білім алушылардың дағдылары мен құзыреттіліктерін, сондай-ақ білім беру мекемесінің инфрақұрылымдық және әдістемелік қамтамасыз етілу деңгейін сипаттайтын күрделі ұғым. Бұл ұғым тек академиялық жетістіктермен шектелмейді, сонымен қатар оқушылардың тұлғалық дамуы, сыни ойлау қабілеті, әлеуметтік бейімделуі мен болашақ еңбек нарығындағы бәсекеге қабілеттілігімен тығыз байланысты.

Білім сапасы елдің экономикалық және әлеуметтік дамуына тікелей әсер етеді. Әлемдегі жетекші елдердің тәжірибесі көрсеткендей, білім сапасын жақсартуға салынған инвестициялар ұзақ мерзімді экономикалық және әлеуметтік тұрақтылықтың кепілі болып табылады.

Білім беру сапасын қалыптастыратын және анықтайтын бірнеше негізгі факторлар бар. Оларды негізгі бес категорияға бөліп қарастыруға болады:

Мұғалім – білім беру процесінің басты тұлғасы. Сондықтан мұғалімдердің кәсіби біліктілігі білім сапасының негізгі көрсеткіштерінің бірі болып табылады.

Оқу бағдарламасының сапасы білім беру жүйесінің тиімділігін анықтайтын басты факторлардың бірі. Ол қазіргі заман талаптарына сәйкес болуы керек және оқушыларға қажетті білім мен дағдыларды меңгеруге мүмкіндік беруі қажет [1].

- Жақсы оқу бағдарламасының негізгі талаптары:
- Актуалдылық (қазіргі заманғы білім мен технологияларды қамту);
- Қолжетімділік (оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай болуы);
- Жүйелілік (бірізділікпен құрылуы және пәнаралық байланыстарды қамтуы);
- Практикалық бағытталу (теория мен тәжірибенің тең үйлесуі).

Білім беру сапасын дұрыс бағалау оқу процесінің тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Негізгі бағалау түрлері:

- Формативті бағалау – оқу процесі барысында жүргізілетін үздіксіз бағалау (күнделікті тесттер, рефлексия, кері байланыс);
- Суммативті бағалау – оқу кезеңінің соңында жүргізілетін қорытынды бағалау (емтихандар, ұлттық тесттер, дипломдық жұмыстар).

Халықаралық бағалау жүйелері:

- PISA (Programme for International Student Assessment) – 15 жастағы оқушылардың білім деңгейін бағалау;
- TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) – математикалық және жаратылыстану ғылымдары бойынша білім деңгейін анықтау;
- PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) – оқушылардың оқу сауаттылығын бағалау [3].

Қазақстандағы жағдай: Қазақстан 2009 жылдан бастап PISA, TIMSS сынды халықаралық тестілеулерге қатысады, бірақ көрсеткіштер әлі де әлемдік деңгейге жете қойған жоқ. Сондықтан білім беру сапасын бағалау жүйесін жетілдіру қажет.

Білім сапасына қоғамдағы әлеуметтік–экономикалық жағдай да әсер етеді.

Негізгі әлеуметтік факторлар:

- Ата–аналардың білім деңгейі мен олардың балалардың оқуына ықпалы;
- Оқушылардың психологиялық жай–күйі мен мотивациясы;
- Қоғамдық көзқарастар мен мәдени құндылықтар.

Экономикалық факторлар:

- Мемлекеттік білім беру саласына бөлетін қаржы көлемі;
- Мұғалімдердің еңбекақысы және әлеуметтік мәртебесі;
- Мектептер мен университеттерге инвестиция тарту.

Халықаралық тәжірибе: Финляндияда барлық оқушыларға тең білім беру мүмкіндігі жасалған, яғни әлеуметтік жағдайына қарамастан, әр бала сапалы білім алады. Бұл олардың халықаралық рейтингтерде жоғары орындарға ие болуына ықпал етеді.

Білім беру сапасының басты компоненттерінің бірі – оқу бағдарламалары. Оқу бағдарламаларының құрылымы мен мазмұны оқушылар мен студенттерге берілетін білімнің сапасына, тиімділігіне және өзектілігіне әсер етеді. Оқу бағдарламалары білім беру жүйесінің қажеттіліктеріне сай болуы тиіс және оқыту әдістерімен, заманауи талаптармен үйлесімді болуға тиіс.

Оқытудың тиімділігі мен сапасы оқу әдістеріне тікелей байланысты. Заманауи оқыту әдістері оқушыларды белсенді түрде білім алуға тарту және олардың шығармашылық ойлау қабілеттерін дамытуға бағытталуы тиіс.

Традициялық оқыту әдістері

Традициялық әдістер әлі де кеңінен қолданылады, олар:

Дәрістер: Пән бойынша негізгі теориялық білімдер жүйелі түрде беріледі.

Сабақтар: Мұғалімнің оқушыларға білім беру процесін ұйымдастыруы.

Тәжірибелік сабақтар: Оқушылардың белгілі бір теориялық білімді тәжірибе арқылы игеруі.

Бұл әдістер әлі де маңызды болып табылады, бірақ оларды жаңарту және жаңаша форматта пайдалану қажет.

Интерактивті әдістер оқушылардың білім алу процесіне белсенді қатысуын қамтамасыз етеді. Бұл әдістер оқушылардың өзара әрекеттесуін, пікір алмасуын және топтық жұмыс жасауды талап етеді.

Топтық жұмыс: Оқушылар бірлесіп тапсырмаларды орындап, топтық пікірталастар жүргізеді.

Дискуссия: Оқушыларға өз пікірлерін айта отырып, мәселелерді талқылау мүмкіндігі беріледі.

Жобалық оқыту: Оқушылар белгілі бір тақырып бойынша зерттеу жүргізіп, жобалар дайындайды.

Инклюзивті білім беру – барлық оқушыларға олардың физикалық, психологиялық және әлеуметтік ерекшеліктеріне қарамастан білім алуға тең мүмкіндіктер беру процесі. Бұл жүйе оқушылардың әртүрлі қабілеттері мен қажеттіліктерін ескереді және оларды жалпы білім беру мекемелерінде оқытуға бағытталған.

Инклюзивті білім беру әдістері әртүрлі оқушылардың оқу процесіне қатысуын қамтамасыз етеді. Бұл үшін арнайы әдіс–тәсілдер мен құралдар қолданылады.

Жеке оқу жоспары: Әрбір оқушының ерекшеліктерін ескере отырып, жеке оқыту траекториясын құру.

Адаптивті оқыту: Оқушылардың мүмкіндіктеріне қарай оқу материалдарын бейімдеу.

Терапевтік құралдар мен әдістер: Мысалы, есту немесе көру қабілеті төмен оқушылар үшін арнайы құралдар (құлаққаптар, субтитрлер).

Инклюзивті білім беру бағдарламаларының тиімділігі көп елдерде кеңінен зерттелген және тәжірибеге енгізілген. Қазақстанда бұл бағытта да ілгерілеу байқалады, бірақ әлі де бірнеше кедергілер бар, әсіресе ауылдық жерлерде. Оқытудың нәтижелілігін бағалау жүйесі оқу сапасын айқындайды. Оқушылардың білімін бағалау әдістері мен жүйелері оқыту процесін тиімді ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Классикалық бағалау әдістері кеңінен қолданылып келеді және олар оқушылардың оқу нәтижелерін бақылауға мүмкіндік береді [4].

Жаңартылған бағалау жүйелері оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескеріп, бағалауды кешенді түрде жүргізуге мүмкіндік береді.

Құзыреттілік бағалау: Оқушылардың қабілеттері мен дағдыларын бағалау.

Жеке даму траекториясы бойынша бағалау: Оқушының жеке жетістіктері мен даму деңгейін бағалау.

Жобалық жұмыстар арқылы бағалау: Оқушылардың зерттеу жүргізу және шығармашылық қабілеттерін бағалау.

Қазақстанда білім беру бағалау жүйесі реформаланып жатыр, бірақ оған толық көшуді қамтамасыз ету үшін жүйені жетілдіру қажет.

Оқыту әдістері мен технологияларын жетілдіру білім беру сапасын арттырудың маңызды аспектісі болып табылады. Оқыту әдістерін жаңартуда бірнеше маңызды бағыттар бар:

1. Цифрлық білім беру технологияларын енгізу:

Бұл оқушыларға жаңа білімді тиімді түрде алу үшін ыңғайлы әрі қолжетімді құралдар ұсынады.

2. Жеке оқыту тәсілдерін дамыту:

Әр оқушының жеке қажеттіліктерін ескере отырып, жеке оқыту жоспарларын енгізу.

3. Интерактивті оқыту әдістерін қолдану:

Оқушылардың белсенді қатысуын қамтамасыз ету үшін жаңа әдістер мен құралдарды пайдалану.

4. Инклюзивті білім беруді дамыту:

Барлық оқушыларға тең мүмкіндіктер жасау үшін оқу процесін жаңарту және бейімдеу.

Бұл тәсілдер білім беру сапасын жақсартуға мүмкіндік береді, бірақ оларды енгізу үшін мектептер мен университеттерде тиімді саясат пен ресурстарды жұмылдыру қажет.

Қазіргі заманғы білім беру жүйесінде ақпараттық және коммуникациялық технологияларды (АКТ) енгізу білім беру сапасын жақсартуға және оқушылардың оқу нәтижелерін арттыруға маңызды әсер етеді. Технологиялар оқыту әдістері мен білім беру құралдарының жетілуіне ықпал етті, бұл өз кезегінде оқушыларға кең мүмкіндіктер ашуға мүмкіндік береді. Білім беру саласында цифрландырудың негізгі мақсаты – оқу процесін оңтайландыру, тиімділігін арттыру және барлық білім алушылар үшін қолжетімді ету.

Білім беру жүйесінде технологияларды енгізудің негізгі мақсаттары

Технологияларды енгізудің басты мақсаты – білім берудің тиімділігін арттыру, оқу процесін жеңілдету және жаңа әдістер мен құралдарды қолдану арқылы оқушылардың білімін тереңдету. Технологиялар оқытушылар мен оқушыларға жаңа білім алу әдістерін ұсынады, оларды белсенді оқыту мен критикалық ойлауға ынталандырады. [2]

Технологиялардың басты мақсаттары:

Оқушылардың білім сапасын арттыру: Цифрлық құралдар мен ресурстар арқылы оқушылардың оқу материалдарын меңгеруі жеңілдейді.

Оқу процесінің тиімділігін арттыру: Оқушылардың жеке қажеттіліктеріне қарай бейімделген оқыту жүйелерін енгізу.

Білім беру әдістерін жаңарту: Заманауи технологияларды пайдалану арқылы оқыту әдістерін жаңарту, инновациялық әдіс–тәсілдер мен оқу құралдарын енгізу.

Бұл технологияларды енгізу білім беру жүйесіне маңызды өзгерістер алып келеді, бірақ оларды толыққанды тиімді пайдаланудың үшін бірқатар мәселелер мен кедергілерді шешу қажет.

Білім беру жүйесінде ақпараттық технологияларды қолдану білім беру әдістемесін жаңарту және оқу процесін тиімді ұйымдастыруға мүмкіндік береді. Ақпараттық технологиялар оқу материалдарын жаңаша түрде ұсынуға, оқушылардың білімін бағалауға, оқу нәтижелерін бақылауға, сондай-ақ оқытушылардың кәсіби дамуына ықпал етеді. Цифрлық оқулықтар мен оқу платформалары білім алушыларға кез келген уақытта қажетті білімді алу мүмкіндігін береді. Бұл ресурстар оқу процесін жеңілдетіп, оқу материалдарының қолжетімділігін қамтамасыз етеді.

Электронды оқулықтар: Дәстүрлі баспа кітаптарының орнына цифрлық оқулықтарды қолдану, олар оқушыларға қосымша ақпарат пен мультимедиялық контентті ұсынады.

Оқу платформалары мен онлайн курстар: BilimLand, Daryn.online, Khan Academy сияқты платформалар оқушыларға онлайн режимде білім алу мүмкіндігін береді.

Бұл платформалар оқушылардың оқу процесін жеңілдетіп, уақыт үнемдеуге көмектеседі. Сонымен қатар, қашықтан оқыту жүйесі білім алушылардың білім алу мүмкіндіктерін кеңейтеді.

Мобильді құрылғылар мен қосымшалар оқушыларға оқу материалдарын кез келген уақытта және кез келген жерде пайдалану мүмкіндігін ұсынады. Бұл мобильді оқыту әдісі оқушылардың білімін тереңдетуге және олардың оқу процесіне белсенді қатысуын қамтамасыз етуге көмектеседі.

Мобильді қосымшалар: Қосымшалар арқылы оқушылар өз білімдерін тексеріп, тапсырмаларды орындап, бағалауды ала алады. Мысалы, Quizlet, Duolingo, Edmodo сияқты қосымшалар арқылы тіл үйрену, математикалық тапсырмаларды орындау және басқа да білім салаларында қолдануға болады.

Геймификация: Оқу процесінде ойын элементтерін қолдану арқылы оқушылардың қызығушылығын арттыру және мотивацияны көтеру.

Мобильді қосымшалар оқушылардың өз бетімен білім алу мүмкіндігін ұсынады және оқу процесіне белсенді қатысуға ынталандырады.

Білім беру саласында инновациялық технологияларды енгізу оқу процесін жаңарту, жаңа әдіс-тәсілдер мен құралдарды қолдануға ықпал етеді. Инновациялық технологиялар оқушылардың жеке дамуына, шығармашылық қабілеттерін ашуға және оқытушылардың жұмысын жеңілдетуге мүмкіндік береді.

Жасанды интеллект (AI) білім беру саласында оқушылардың білімін бағалау, жеке оқыту жоспарларын жасау және оқу процесін автоматтандыру үшін қолданылады.

Персонализированное обучение: AI оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескеріп, олардың оқу қарқыны мен қажеттіліктеріне сәйкес оқыту әдістерін бейімдей алады.

Бағалау жүйелері: Жасанды интеллект оқушылардың білімін автоматты түрде бағалап, нәтижелерін талдай алады [5].

AI технологиясы оқу процесін интеллектуализациялау және оқушылардың қажеттіліктеріне сай бейімдеу үшін тиімді құрал болып табылады.

Виртуалды және қосымша шындық технологиялары оқу процесін жаңа деңгейге көтеріп, оқушыларға нақты әлеммен байланыстыратын тәжірибелер ұсынады.

Виртуалды шындық (VR): Оқушыларға ғылым, тарих, география сияқты пәндерде виртуалды экскурсиялар мен тәжірибелер жасауға мүмкіндік береді.

Қосымша шындық (AR): Оқу материалдарын нақты әлеммен біріктіріп, оқушыларға жаңа білім алуға көмектесетін технология.

Технологиялық өзгерістер білім беру жүйесінде маңызды трансформацияларға әкелді. Олар оқушылардың оқу сапасын жақсартуға, оқыту әдістерін жаңартуға және білім алушыларға жаңа мүмкіндіктер ұсынуға көмектеседі. Бірақ бұл өзгерістерге тиімді түрде бейімделу үшін бірқатар мәселелерді шешу қажет.

Мұғалімдер жаңа технологияларды қолдану үшін үздіксіз кәсіби дамуды қажет етеді. Оларға технологиялық жаңалықтарды енгізу үшін арнайы оқу курстары мен тренингтер ұйымдастыру қажет.

Тренингтер мен біліктілікті арттыру: Мұғалімдерге жаңа технологиялар мен әдістерді енгізу бойынша білім беру курстары мен семинарлар өткізу.

Технологиялар білім алушыларға жаңа мүмкіндіктер ұсынады, бірақ кейбір аймақтар мен оқушылар үшін бұл технологияларға қолжетімділік шектеулі болуы мүмкін.

Интернетке және цифрлық құрылғыларға қолжетімділік: Технологияларды тиімді пайдалану үшін барлық оқушылардың интернетке және қажетті цифрлық құрылғыларға қол жеткізуі қажет.

Әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы.
2. OECD. (2022). Education at a Glance. Paris: OECD Publishing.
3. PISA (Programme for International Student Assessment) 2021 Report.
4. Финляндияның білім беру жүйесі: тәжірибе мен перспективалар. – Нұр–Сұлтан, 2021.
5. Назарбаев Зияткерлік мектептері. Білім беру сапасын бағалау жүйесі. – Алматы, 2023.
6. Жанпейісова М. М. «Модульдік оқыту технологиясы». – Алматы, 2020.
7. UNESCO. (2021). Global Education Monitoring Report.

УДК 004.8

ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ШКОЛЬНИКОВ В УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ

Аношкина Наталья Леонидовна

доцент кафедры адаптивной физической культуры
физиологии и медико–биологических дисциплин

Родионов Данила Владимирович

студент

ЛГПУ им. П.П. Семёнова–Тян–Шанского
г. Липецк, Россия

Аңдатпа

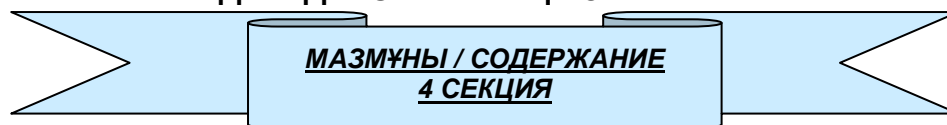
Мақала оқу орындарында оқушылардың қауіпсіздік деңгейін арттыру үшін жасанды интеллекттің қолданылуын зерттеуге арналған. Ықтимал қауіптерді бақылауға, оқушылардың мінез–құлқын талдауға және ықтимал оқиғаларды болжауға мүмкіндік беретін технологияларға ерекше назар аударылады. Сондай ақ бейне бақылау және ескерту жүйелеріне жасанды интеллекттің сәтті интеграциясының мысалдары талқыланады

Түйінді сөздер: *Күзет, қауіпсіздік, жасанды интеллект, оқушы, оқуорны.*

Аннотация

Статья посвящена исследованию применения искусственного интеллекта для повышения уровня безопасности школьников в учебных заведениях. Особое внимание уделяется технологиям, которые позволяют отслеживать потенциальные угрозы, анализировать поведение учащихся и

**БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫНДАҒЫ АУЫТҚУЛАРДЫҢ АЛДЫН АЛУ САЛАСЫНДАҒЫ
ТИІМДІ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕР**

**ЭФФЕКТИВНЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПРАКТИКИ В ОБЛАСТИ ПРОФИЛАКТИКИ
ДЕВИАЦИЙ В ОРГАНИЗАЦИЯХ ОБРАЗОВАНИЯ**

Абдуллаева Гунай Имран–кызы	Самосаботаж учебной деятельности и его профилактика как психолого– педагогическая проблема	3
Азатқызы Айзат	Жаратылыстану бағытында дуалды оқытудың тиімділігі мен келешегі	8
Айменова Ляззат Булатовна	Профилактика аутодеструктивного поведения среди несовершеннолетних: эффективные практики в школе	13
Акылбекова Эльмира Акылбековна, Даниярова Айтолкын Темирболатовна	Бастауыш сынып оқушыларының агрессиясының психологиялық–негіздері	17
Аллавердиева Наталья Евгеньевна	Педагогическое сопровождение профилактики девиантного поведения обучающихся в колледже	21
Аллахвердиева Индира Кязимовна	Профилактика девиантного поведения в организации образования	26
Алпысбаева Гульнара Болатбековна, Тойгамбаева Асель Темиргалеевна	Инклюзивные технологии в обучении английскому языку: создание комфортной и поддерживающей среды для каждого ученика	31
Ансаганов Бекзат Сейтжанович, Демисенова Шнар Сапаровна	Роль социального интеллекта в педагогической деятельности	35
Асылбеккова Самал Асылбекқызы	Профилактика девиантного поведения детей на уроках биологии	39
Атаева Колканат Кабдыгалымовна	Ертегі терапиясын тиімді қолдану	44
Байдильдина Каламкас Нурланқызы	Развитие эмоционального интеллекта у подростков как способ профилактики девиантного поведения	48
Байменова Ботагоз Жумағалиевна, Нурманова Айнагуль Рахимжановна	Новые подходы в преподавании казахского языка и литературы: цифровизация и мультимедийные технологии в обучении	51
Байнакатова Зияда Мөндьғалиевна, Кравченко Татьяна Николаевна	Возрастная анатомия и психология: как учесть все риски и создать безопасную (или благоприятную) среду в организациях образования	55
Бакубаева Гульсара Бахчановна	Эффективные педагогические практики в области профилактики девиаций в организациях образования	59

4 СЕКЦИЯ

Батырбаева Анна Янисовна, Демисенова Шнар Сапаровна	Исследование актуального уровня развития личных профессиональных перспектив в старшем школьном возрасте	63
Бейсенова Сандугаш Аяпбергеновна	Ы. Алтынсариннің ұлттық ағартушылық құндылықтарын өркениетпен ұштастыруы	67
Бекенова Айзада Сайлаубаевна, Курманғалиева Бигайша Аскеровна	Қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында инклюзивті білім беруді жүзеге асыру	72
Бектурганова Зульфия Казиевна	Методология обучения на основе связи биологии и химии	77
Бердыгулова Гульзайра Талиповна	Проблемы инклюзивного образования	80
Бобжикова Жанат Жолмагамбетовна	Эффективные педагогические практики в области профилактики девиации в организациях образования	84
Богинская Юлия Валериевна, Кухарь Наталья Сергеевна	Профилактика детской агрессии: опыт специалистов	86
Богучарская Ольга Васильевна	Применение арт–терапевтических методов в коррекции эмоциональных отклонений у школьников: теоретические и практические аспекты	91
Bokhanova Aygul Serikbaevna, Zhaparova Laila Bekzatkhonovna	Deviant behavior in youth: methods of socio– pedagogical prevention	97
Бродельщикова Людмила Евгеньевна, Шкваренко Галина Васильевна	Развитие социально–коммуникативных навыков у учащихся инклюзивного образования	103
Василенко Татьяна Валерьевна, Кольцова Татьяна Михайловна	Профилактика девиантного поведения учащихся на уроках английского языка	107
Габбасова Ульяна Алексеевна, Энна Инна Александровна	Актуальные педагогические стратегии профилактики девиантного поведения подростков в условиях общеобразовательной школы	112
Гапбасова Гулжанат Аскарровна	Шет тілі мамандықтарының студенттерін жазбаша сөйлеуді оқыту процесін модельдеу	115
Домнич Александр Николаевич	Профилактика застенчивости у обучающихся старшего подросткового возраста	119
Жарасбаева Зибатуль Батырхановна	Білім беру ұйымдарында оқушылардың психологиялық және әлеуметтік ауытқуларын алдын алу: педагогикалық тәсілдер мен әдістер	124
Жумабаева Сауле Кагармановна	Анализ эффективности различных методик профилактики девиантного поведения на уроках физики	128

4 СЕКЦИЯ

Зеленцова Виктория Валерьевна	Интеграция психологических и педагогических подходов в цифровые образовательные игры для профилактики буллинга в начальной школе: исследование эффективности и вызовов внедрения	131
Зиновьева Александра Юрьевна	Интерактивные методы против девиаций: воспитание через игру и творчество	136
Идрисова Наталья Владимировна, Грамма София Васильевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	141
Какишева Нурсулу Тралыевна, Бакун Айнура Тулегеновна	Эффективные педагогические практики и подходы в профилактике девиаций в организациях образования	145
Карина Аягүл Алпысбайқызы, Ахметбекова Ажар Болтириковна	Сөйлеу тілі бұзылысы бар балаларға ұйымдастырылған оқу қызметінде нейробаннерді қолдану	150
Кирилюк Лилия Вильдановна	Профилактика речевых нарушений как способ предотвращения девиантного поведения в школе	154
Куанышбаева Малика Талгатовна, Демисенова Шнар Сапаровна	Исследование эффективности программы развития толерантности личности в полиэтнических группах обучающейся молодежи	157
Кулинич Татьяна Николаевна	Как избежать перегрузки детей при логопедической коррекции: принципы эффективной работы с дошкольниками в контексте инклюзивного образования	162
Кундубаева Алмагуль Утепаевна	Воспитание ответственности через практические занятия по физике: профилактика асоциального поведения у школьников	165
Лебедева Ольга Александровна	Профилактика девиации в организациях образования казахстана: совокупность современных подходов методов и приёмов	168
Лукович Анна Васильевна	Методы формирования позитивного поведения обучающихся в образовательном процессе	174
Малыгин Андрей Леонидович, Жаркимбаева Динара Есмагамбетовна	Использование педагогических практик как инструмента профилактики девиантного поведения подростков в условиях образовательного пространства	178
Мустафина Асель Сапаргалиевна, Абдулина Айгуль Сапаргалиевна	Дамуында ауытқулары бар балаларды оқытудағы тиімді әдістерді қолдану	182
Мустафина Виолетта Саматовна, Пименова Полина Михайловна	Взаимосвязь стрессоустойчивости и агрессивной коммуникации у студентов бакалавров	187

4 СЕКЦИЯ

Нагайцев Тарас Олегович, Демисенова Шнар Сапаровна	К проблеме формирования психологической готовности студентов–психологов к осуществлению психологической профилактики	191
Нагайцев Тарас Олегович, Демисенова Шнар Сапаровна	Теоретическое исследование проблемы психологической готовности студентов–психологов к будущей профессиональной деятельности	196
Назмутдинов Ризабек Агзамович, Калиниченко Оксана Викторовна	Профилактика девиаций в организациях образования	200
Ниетбаева Надира Ашировна, Абуова Ақерке	Онлайн және офлайн оқыту форматтарын біріктірудің артықшылықтары мен кемшіліктері	205
Нурлыбаева Аида Муратовна	Приемы и техники в педагогической практики для профилактики девиаций в организациях образования	210
Нұрбекова Балнұр Жомартқызы, Аюуш Жайнагуль	Ерекше білім беруді қажет ететін оқушыларға жаратылыстану пәндерінде оригамиді қолдану	214
Осипова Светлана Павловна	Эффективные педагогические практики в области профилактики девиаций в организациях образования	218
Raizullayev Yerzhan, Togizbayev Dautlet	Effective use of problem–based situations in english language teaching	221
Позднякова Наталья Сергеевна	Геймификация как инструмент создания инклюзивной и безопасной образовательной среды	226
Рагимова Рамиля Незаметдинқызы, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	Методика разработки дифференцированных заданий для обучения младших школьников английскому языку	231
Сакаева Елена Константиновна, Жиентаева Гульзада Бауыржановна	Инклюзивное образование и его влияние на преподавание английского языка в школах казахстана	235
Сакаева Елена Константиновна, Жиентаева Гульзада Бауыржановна	Использование проектной деятельности в преподавании английского языка в школах Казахстана	240
Серикова Марзия Амантаевна, Ахатов Айдархан Габдуллинович	Геометрия сабақтарында кейбір есептерді Әл–фарабидің әдісімен шешу жағдайларын қарастыру	243
Сивакова Анастасия Робертовна, Кушкинбаева Мерамкуль Жолаушыбаевна	Педагогические подходы к профилактике девиантного поведения в колледже	248
Стрельцова Анастасия Юрьевна	Формы и методы профилактики зависимости от социальных сетей у подростков	252

4 СЕКЦИЯ

Султанова Марья Мнайдаровна	Кибербуллинг и его взаимосвязь с аутодеструктивным поведением	256
Тлеухор Акниет Рахметкаликызы	СТЖД III –ШІ деңгейдегі балаларға мнемотехникаарқылыбайланыстырып сөйлеуін дамыту	260
Токмурзов Алибек Маралбекович	Развитие системы образования на территории Костанайского региона в 20–40 годов XX века	264
Тугаева Эльвира Жангельдиновна	Интерактивные подходы в работе с подростками: эффективная профилактика девиантного поведения	270
Тулупова Динара Мараловна	Білім беру ұйымдарында ауытқулардың алдын алу: психологтың рөлі және тиімді педагогикалық тәжірибелер	274
Удовиченко Виктория Викторовна	Раннее идентифицирование эмоциональных и психологических девиаций у школьников с использованием искусственного интеллекта в контексте педагогической и психологической диагностики	278
Хайруллина Оксана Нурулловна	Социально – ориентированная личность школьника, как результат эффективной работы психологической службы школы	283
Хасанова Канагат Жасулановна, Есенгалиева Жанар Жалгасовна	Жасөспірімдер арасындағы ауытқулардың алдын алу саласындағы педагогикалық тәсілдер	288
Хусаинова Гульсайра Маратовна, Каленова Гульнар Маратовна	Тәрбие процесіндегі отбасы, мектеп және қоғам арасындағы әлеуметтік ынтымақтастық	292
Цыгулева Наталья Ивановна	Внедрение цифровых технологий в стратегии профилактики интернет–зависимости среди подростков: психолого–педагогические и технологические аспекты	295
Чупрова Варвара Валериевна, Аубакирова Юлия Доскановна	Роль русского языка и литературы в реализации эффективных педагогических практик по профилактике девиантного поведения в образовательной среде	300
Шамсутдинова Амина Абдухамитовна	Роль биологического образования в профилактике девиантного поведения учащихся	304
Шокимова Сайран Азнабаевна, Ермуханова Инара Ибраимовна	Деятельность центра психологической поддержки в контексте современного образования	307

**«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР –
ТӘРБИЕНІҢ ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ» атты
АЛТЫСАРИН ОҚУЛАРЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ–ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ
МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ
«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ
СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»**

Материалдар жинағын
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай
өңірлік университеті
Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық
институтының
педагогика, психология және арнайы білім
беру кафедрасында теріліп, беттелді

Компьютерлік беттеу:
Жетписбаева А.А., Ермаганбетова А.Б.

Мекен-жай:
110000, Қостанай қ., Байтұрсынов көш. 47
(Пединститут ғимараты, Тәуелсіздік к-сі
118, 626 каб.)
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (ішкі 120).

Пішімі 60*84/18.
Көлемі 100,7 б.т.
Электронды нұсқасы университеттің
ksu.edu.kz сайтында орналастырылған
мамыр, 2025 жыл

Сборник материалов набран и сверстан
кафедрой педагогики, психологии и
специального образования
педагогического института
им. У.Султангазина
Костанайского регионального
университета им. Ахмет Байтұрсынұлы

Компьютерная верстка:
Жетписбаева А.А., Ермаганбетова А.Б.

Адрес:
110000, г. Костанай, ул. Байтұрсынова 47
(корпус Пединститута, ул. Тауелсиздик
118, каб. 626).
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (вн.120)

Формат 60*84/18.
Объем 100,7 п.л.
Электронный вариант размещен на сайте
университета ksu.edu.kz
май 2025 год